

Bryssel, 4. helmikuuta 2025
(OR. en)

5902/25

AGRI 41
AGRIFIN 10
AGRISTR 6
AGRIORG 15

ILMOITUS

Lähtettäjä: Maatalouden erityiskomitea

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Maaseutuvaikutusten arvioinnin periaatteen täytäntöönpano
– *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*
– *Keskustelu*

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (maatalous ja kalastus) 24. helmikuuta 2025 pidettävää istuntoa varten puheenjohtajavaltion ilmoitus edellä mainitusta asiasta.

Maaseutuvaikutusten arvioinnin periaatteen täytäntöönpano

Maaseutualueet ovat olennainen osa Euroopan taloudellista potentiaalia. Ne vastaavat ruokaturvan ylläpitämisestä kaikkien EU:n kansalaisten hyväksi ja sellaisten julkishyödykkeiden tarjoamisesta, jotka liittyvät niiden sosiaaliin, kulttuuriin, taloudellisiin, ympäristö- ja maisematoimintoihin. Maaseutualueiden elinkelpoisuus sekä pitkäaikaiset ja yhteistyöhön perustuvat yhteydet kaupunkikeskuksiin ovat sen vuoksi olennaisia tärkeitä koko EU:n yhteenkuuluvuuden säilyttämiseksi.

Monissa jäsenvaltioissa maaseutualueilla on kuitenkin yhä enemmän haasteita, jotka liittyvät erityisesti niiden väestö- ja taloustilanteeseen. Tämä johtuu pääasiassa eri alueiden erilaisesta kasvu- ja kehitysvauhdista, joka johtaa yhä suurempaan epätasa-arvoon mahdollisuuksissa päästä osalliseksi sivistyksellisistä, taloudellisista ja sosiaalisista saavutuksista.

EU:n sekä paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason poliittisten päättäjien olisi vastattava näihin haasteisiin, jotta maaseutualueet voidaan integroida täysimääräisesti kehitysprosesseihin ja jotta voidaan varmistaa lisäinvestoinnit infrastruktuuriin, koulutukseen, työmarkkinoihin, terveyteen, kulttuuriin sekä muutoksiin, jotka tapahtuvat ympäristön, digitalisaation ja energian alalla.

Maaseutualueilla asuu noin 137 miljoonaa ihmistä. Maaseutualueiden monipuolisen potentiaalin tunnustaminen ja hyödyntäminen ovat avainasemassa sen varmistamisessa, että maaseutualueet ovat vahvoja, verkottuneita, selviytymiskykyisiä ja vauraita, kuten todetaan *komission tiedonannossa ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet vuoteen 2040 mennessä”* (10404/21). Tällä kehitysmallilla vastataan nykyisiin ja tuleviin haasteisiin ja varmistetaan, että Euroopan maaseutualueet osallistuvat jatkossakin turvallisen ja kriisinkestävän EU:n luomiseen.

Covid-19-pandemian aikana syntyneet toimitusketjuhäiriöt, Ukrainan sodan vaikutukset, geopoliittiset muutokset ja paheneva ilmastonmuutos edellyttävät EU:lta asianmukaisia toimia. Näissä toimissa olisi otettava huomioon maatalouselintarvikealan toimijoiden rooli EU:n turvallisuuden ja strategisen riippumattomuuden varmistamisessa.

Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa muun muassa panemalla maaseutuvaikutusten arviointimekanismi tehokkaasti täytäntöön ja levittämällä alan hyviä käytäntöjä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla edellä mainitun *EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio* suositusten mukaisesti. Oletusten mukaan tämän mekanismin avulla voidaan mukauttaa kaikki toimintapolitiikat sekä oikeudelliset ja organisatoriset ratkaisut maaseutualueiden tarpeisiin ja kehityshaasteisiin. Neuvoston päätelmissä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta (15631/23) neuvosto ilmaisi tukensa sille, että komissio toteuttaa maaseutuvaikutusten arvioinnin mallin. Neuvosto kehotti toteuttamaan toimia maaseutuvaikutusten arvioinnin vahvistamiseksi kaikilla tasoilla ja ”alueellisten vaikutusten arvioinnin tehokkaan täytäntöönpanon parantamiseksi”.

Jo nyt Euroopan komissio soveltaa paremman sääntelyn periaatteita työstäessään vaikutustenarviointia edellyttäviä uusia aloitteita. Niihin kuuluu muun muassa ehdotettujen asetusten maaseutuvaikutusten arviointi. Jos aloitteet eivät edellytä vaikutustenarviointia, oletetaan, että komission yksiköiden olisi tarkasteltava maaseutuyhteisöihin kohdistuvia vaikutuksia laadullisesti.

Ei kuitenkaan riitä, että toteutetaan maaseudun kehittämistä varten ehdotettujen ratkaisujen vaikutusten ennakko- ja jälkiarviointeja. Niillä ei voida varmistaa todellista vaikutusta maaseutualueiden elinkelpoisuuden ylläpitämiseen eikä riittävää reagointia maaseutualueiden taloudellisiin ja sosiaalisiin haasteisiin.

Komissio julkaisi maaliskuussa 2024 kertomuksen ”*EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio: keskeiset saavutukset ja etenemistavat*” (8360/24). Kertomuksessa tuodaan esiin maaseutuvaikutusten arvioinnin täytäntöönpanon haasteet ja se, että tähänastiset ratkaisut ovat osoittautuneet riittämättömiksi keinoiksi todentaa, mikä on EU:n toimintapolitiikkojen ja rahastojen todellinen vaikutus maaseudun kehittämiseen, sekä varmistaa, että maaseudun kehittämisen eri rahoituslähteitä on yhdistelty tehokkaasti. Tämä vahvistetaan myös *EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevassa strategisessa vuoropuhelussa* (13057/24) annetuissa suosituksissa, jotka koskevat komission ”*maaseututestin*” ottamista käyttöön. Tällä testillä olisi tarkistettava, missä määrin maaseudun osallistaminen otetaan huomioon voimassa olevassa ja uudessa EU:n lainsäädännössä.

Sen vuoksi jotta maaseutualueet voidaan osallistaa vastuullisesti kehitysprosesseihin ja jotta niiden kriisinsietokykyä voidaan vahvistaa, maaseutuvaikutusten arviointimekanismia on käytettävä paitsi siten, että tarkastellaan lainsäädäntöluonnosten vaikutusta maaseutualueiden kehittämiseen, myös siten, että otetaan asianmukaisesti huomioon maaseutualueiden tarpeet ja haasteet taloudellisten, organisatoristen ja strategisten ratkaisujen suunnitteluvaiheessa.

Edellä esitetty huomioon ottaen puheenjohtajavaltio pyytää valtuuskuntia vastaamaan seuraaviin kahteen kysymykseen:

1. Olisiko maaseutuvaikutusten arviointimekanismia parannettava, ja jos olisi, miten? Esittäkää maaseutuvaikutusten arviointia koskevat suosituksenne/ehdotuksenne/päätelmänne, jotka olisi toimitettava Euroopan komissiolle, erityisesti kun tavoitteena on lisätä maaseutuvaikutusten arvioinnin täytäntöönpanon vaikuttavuutta EU:n tasolla.
2. Miten maaseudun kehittäminen voidaan sisällyttää paremmin muihin EU:n strategioihin, toimintapolitiikkoihin ja rahastoihin kuin YMP:hen, jotta voidaan lisätä niiden todellista vaikutusta yhteenkuuluvuuteen ja vähentää kaupunkien ja maaseudun kehityseroja? Antakaa esimerkkejä tämän alan hyvistä käytännöistä, joita sovelletaan paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.
